

KARACAOĞLAN'IN ŞİİRLERİNDE MEVYE

Hüseyin ÖZCAN*

ÖZET

Karacaoğlan meyvelere yüklediği anlamlarla, tabiatta varolan unsurları şiirlerinde başarılı bir şekilde kullanmıştır. Onun şiirlerinde imaj, istiare, benzetme yoluyla şeftali, ayva, nar, turunc, elma, hurma, kiraz, portakal, zerdali, fındık, fıstık, badem, üzüm, alıç ve limon meyveleri yer alır. Karacaoğlan'ın şiirlerinde elma - sevgilinin yüzü, ayva- sevgilinin göbeği, çenesi, göğsü, turunç- sevgilinin göğsü, kiraz - dudak, ağız; portakal - sevgilinin yüzü; hurma - sevgilini ağzı arasında benzerlik kurulmuştur. Tüm bu meyveler, meyve kelimesi de dahil olmak üzere Karacaoğlan'ın şiirlerindeki yerleri, yüklendikleri anlamlar açısından değerlendirilmiş ayrıca dörtlük örneklerine de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meyve, Karacaoğlan, Halk Şiiri.

FRUIT IN POEMS OF KARACAOĞLAN

ABSTRACT

Karacaoğlan used the existent elements of nature in his poems successfully by ascribing meanings to fruits. In his poems fruits like peach, quince, pomegranate, apple, date, cherry, orange, tangerine, apricot, hazelnut, almond, grape, lemon were used as metaphor, simile. In Karacaoğlan's poems there are similes between apple - lover's face, quince- lover's belly, chin, seville orange - lover's breast, cherry - lip, mouth; orange - lover's face and date - lover's mouth. In this study all of these fruits and also the name of fruit were examined in Karacaoğlan's poems about their meanings.

Key words: Fruit, Karacaoğlan, folk poetry.

* Yard. Doç. Dr. Hüseyin Özcan, Fatih Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008*

Türk halk edebiyatın en başarılı Őairlerinden olan Karacaoğlan eldeki bilgilere göre 17. yüzyılda yaŐamıŐtır. Güçlü bir söyleyiŐe sahip olan Karacaoğlan, kendinden sonraki bir gök Şairi de etkilemiŐtir.

Karacaoğlan duygularını gergekçi Şekilde dile getirir. DüŐündüklerini açık, anlaşılır ve sade bir dille ortaya koyar. YaŐama sevincinin kaynağı güzele, sevgiliye ve tabiata olan aŐkın bağlılığıdır. Şiirlerinde güzelleri, yiğitleri ver, dert ortağı bildiği dağlara seslenir. Lirik syleyiŐinin özünde, halkının duyuyuŐ ve düŐünüŐü özellikleri görülür.

Karacaoğlan hayalden gök his Őairidir. Duyduğunu duyduğu gibi söyleyebilmek maharetini göstermiŐtir.¹ Karacaoğlan'ın Şiirleri tema olarak kullanılan motif, ge yönünden edebiyat sahasında mukayesesi gök az olan bir Şiir oluŐturur.²

Türk halk Őiirinin de doğası gereği aŐk, tabiat ve gurbet ggeninde Şiirlerini özenle dokuyan bir Şair olan Karacaoğlan, iten söyleyiŐleri ile hep canlı kalmıŐ, Türkçenin sesini ve güzelliğini gelecek Őairler için net bir Şekilde rneklemiŐtir.

Karacaoğlan'ın Şiirlerinde temel konu aŐktır. Denilebilir ki tabiat bu aŐkın dekoru, özlemler ve ayrılıklar da onun tuzu biberi gibidir. O kendi aŐkını söylerken aslında gergek ve katıksız olan insan sevgisini dile getirir. Dahası onun gönlünde platonik aŐka hemen hemen yer yoktur. Grdğu her güzele karşı istek dolu, karŐılaŐtıđı her dilbere gnlden tutkun, ve hepsiyle senli benlidir.³

Karacaoğlan'ı diğer Şairlerden ayıran temel bir özellik de Şiirlerinde hissedilen canlılık ve hareketliliktir. Bu baŐarının altında da onun tabiatın içinde bizzat yaŐaması ve yaŐadıklarının Őiire dökmesi yatmaktadır.

¹ Sadeddin Nüzhet Ergun, *Karacaoğlan*, İstanbul, s. 39.

² Hayrettin Rayman, *Karacaoğlan'ın Şiirlerinde Ahenk*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1996, s. 84.

³ Mustafa Necati Karaer, *Karacaoğlan*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1988, s. 33.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/5 Fall 2008

Karacaoğlan halk şiirinde tabiattan en iyi yararlanan şairlerden biridir. Tabiat onun için bir ham maddedir. Tabiat onun şiirlerinde seyredilen bir manzara değil yaşanan bir mekândır. Her türlü bitki, çiçek, meyve onun duygularını anlatması için bir araçtır. Çiçekler bütün kokuları ve tazelikleriyle kendilerini hissettirir. Onun şiirlerinde oldukça canlı bir tabiat dekoru ile karşılaşılır.⁴

Güçlü bir tasvir gücüne sahip olan Karacaoğlan, tabiatı ve tabiatın içindeki varlıkları, kelimelerle resim yapar gibi başarılı bir şekilde şiirlerine yansıtmıştır. Tasvir ettiği varlıkları yine tabiatın içinden varlıklara benzeten Karacaoğlan, ustalığını burada da gözler önüne sermiştir.

Karacaoğlan halk şiirinde görülen ortak mecazları kullanır ama anlattığı şeyleri soyut bir şiir dünyasına taşımaz. Anlattığı doğa güzellikleri gibi sevgililer de saçları, gözleri bedenleri, boyları, bakışları, salınışları, adları ile somut varlıklardır. Bu bakımdan benzetmeleri de genellikle somuttur. Çevresinde gördüğü, yaşamında yer alan şeyler arasında benzetmeler yapar.⁵

Tabiatı başarıyla resmeden şair, yeri geldiğinde söz sanatlarını da başarıyla kullanarak şiirlerini güçlendirmiş estetik söyleyişler oluşturmuştur.

Mecazlarının bütün unsurlarını muhitten ve tabiattan alır. Bütün güzellere karşı meclûp olan gönlünü, bazen yüksek uçan kuşlara, bazen dumanlı tepelerden akan coşkun ve gürültülü sulara, bazen de her çiçekten bal toplayan arılara benzetir. Yahut güzeller kervanından baç almak için tehlikeli yollarda nöbet bekleyen bir baççı olduğunu söyler. Onun gönül kuşunu kirpikler, okla vururlar; lâkin o yeşilli, allı atlas elbiseler, mavi mintanlar giyen, altın nalınlı, altın kemerli, altın küpeli, başı ibrişim bürümcüklü sevgililerini hiçbir şeye feda edemez. Boyları selvi dalına, gül fidanına benzeyen başlarına güller ve nergisler takınan ellerinde gül demetleri taşıyan bu elâ gözlü güzeller, kar gibi vücutları

⁴Hayrettin Rayman, *Karacaoğlan'ın Şiirlerinde Ahenk*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1996, s. 11.

⁵ Memet Fuat, *Karacaoğlan*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1995, s. 27.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/5 Fall 2008

ile sunalara yeşil baŐlı ördeklere, ak kuğulara, beyaz kazlara çöllerin vahŐi ceylanlarına benzerler. Dudakları oğul balı yahut Frenk Őekeri gibi tatlı, kiraz gibi kırmızıdır. Yanaklarının rengi kızıl gller gibi alevlidir, sevgililerine gller yollarlar.⁶

Klāsik benzetmelerin dıŐında Karacaoğlan'ın kendine has benzetmeleri vardır. SöyleyiŐ gücüne de hemen hemen hiçbir saz Şairi ulaŐamamıŐtır.

Aslında Karacaoğlan'ın Şiirleri, kıcılı, boranlı, soğuk karlı dağları, etekleri ormanlı, tepeleri çıplak yceleriyle; ala bulutu sulu sepkeni, mor snbll, yeşil ardılı, reyhan, sarı iğdem, leylāk, gl, lāle, menekŐe, nergislerin kokulandırdığı tomurcuk gll bağlarıyla; kekik kokulu, akır dikenli, kara alılı yeşil ovaları, ılıt ılıt esen seher yelleri, yaz ve bahar aylarında Arap atlarının, top kara zlfl tl mayalarının, akca ceranların, emlek kuzuların dönüp dolandığı, al kınalı kekliklerin, akır doğanların, yavru Őahanların, telli turnaların gözleri kanlı veyklerin, kırlangıçların, turaların konup geçtiği ovaları, yaylalarıyla; sığınların, ördeklerin, sunaların, gözleri dumanlı ağa kuğuların salınıp yüzdüğü glleri, kumruların, garip bülbüllerin ttğ yeşil bahçeleri, akarsuları ile Anadolu'yu bir baŐtan öte baŐa kaplar. Şair Aydın turuncu, al Yusuf elması, grn elması, sultanī kirazı, portakalı, fındığı, fıstığı, bademi, balı kaymağı ile bu toprakların betini bereketin dile getirir. Bütün bu güzellikleri, sevdiklerinin güzelliklerini anlatmak için bol bol kullanır.⁷

Sabri Esat Siyavuşgil'in tespitine göre halk Şairi tabiatı ocuk masumiyetiyle, bir donanma gecesini seyrediyormuŐ gibi temaŐa eder ve bu Őehrayinin karŐısında ruhunun coŐkunluđunu gizleyemez. Sazı ile köy köy, kılıcı ile serhad serhad dolaŐan bu sanatkār tabiatın çocuğudur ve tabiat kendi içinde yaŐayanlara kendi bağrında bir kavak, bir dere, bir kaya haysiyetiyle kendisinden bir parça olanlara ram olur; sırrını faŐ eder. Tabiatın büyüsü, bizi güzele, iyiye ve doğruya bağlayan

⁶ M. Fuat Köprülü, *Türk Saz Őairleri*, Ankara 1962, s. 329.

⁷ Müjgan Cunbur, *Karacaoğlan*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1985, s. XVII - XVIII.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/5 Fall 2008

sihirlerin hem en kudretlisi hem de en güzelidir.⁸ Karacaoğlan bölge dilini çok iyi kullanan güzelleri methederken, tabiattaki meyve, sevimli bazı hayvanları benzetme unsuru olarak ele alan canlı tasvirleriyle şiirine rank katan bir aşığıdır.⁹

Karacaoğlan'ın şiirleri genel olarak incelendiğinde, bazen imaj, bazen istiare bazen de benzetme yoluyla şeftali, ayva, nar, turunc, elma (gürün elması, Yusuf alması, yanıl elma), hurma, kiraz, portakal, zerdali, fındık, fıstık, badem, üzüm, alıç ve limon meyvelerinin kullanıldığı görülür.

Şair ayrıca, “Gönül bağım meyve vermez, meyve yitirdim, meyvede menendi (eşi) yok, meyveleri yetmemiş, meyvesin dermek, meyvesini yetiştiremedim, meyvesini yitirdim, açılmış meyve dalını eğer, meyve bitmiş, türlü meyve, meyvesi koynunda gizli, meyvanın eyisini aylar yer imiş” şeklindeki mecazlı söyleyişler ile meyve kelimesini de şiirlerinde, kullanmıştır.

Şiirlerde zerdali, alıç, üzüm ve limon meyveleri gerçek anlamları ile sıradan kullanılırken diğer meyveler sevgiliyle ilgili imaj, istiare ve benzetme yapmak suretiyle kullanılmıştır.

Meyve

Meyve kelimesinin yer aldığı söyleyişlerden bazıları şunlardır:

*Kaşların göz ile eyliyor cengi
Söyleşir yavrular koç yiğit dengi
Çiçekte meyvada yoktur menendi
Laleden kırmızı gülden ziyade*

Ergun:398/3

Karacaoğlan bu dörtlükte, sevgiliye benzerliği açısından kıyas edecek bir meyve bulamıyor. Sevgiliyi her yönüyle her şeyden üstün görüyor.

*Nazlı hey Allah'ım nazlı
Meyvası koynunda gizli*

⁸ Şükrü Elçin, *Türk Edebiyatında Tabiat*, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1993, s. 20.

⁹ Saim Sakaoğlu, *Türk Dili Dergisi, Halk Şiiri Özel Sayısı*, S. 445-450, Ankara 1989, s. 121.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008*

*Melhem eyle kömür gözlü
Sar sinemin yarasına*

(Cunbur, 383/3)

Bu dörtlükte de Şair, sevgilin güzellik unsurlarını onun meyvesi olarak yorumlamaktadır.

*Karacaoğlan der. Bu da neyimiŐ
Gönül berelendi karlı dağ imiş
Meyvanın eyisini aylar yer imiş
Gel kara zülfüne kullar olduğum*

(Cunbur, 146/4)

Bu dörtlükte geçen ‘‘Meyvanın eyisini aylar yer imiş’’ ifadesi meyva yerine ayvanın yer aldığı bir atasözü olarak günümüzde de kullanılmaktadır.

Elma

Elma Türklerin çok eskiden beri tanıdıkları bir meyvedir. Batı Türkleri ve Oğuzlar elmaya *alma*, Doğudaki Türkler ise *almula* demiŐlerdir. Elmanın Türk mitolojisi içinde de değerli bir yeri vardır.¹⁰

Karacaoğlan'ın Şiirlerinde sevgilin yüzü renginden dolayı elmaya benzetilmiŐtir. Aynı özelliğe vurgu yapmak amacıyla *yanıl elma*, *al Yusuf elması*, *grn elması* gibi elma türleri de Şiirlerde kullanılmıştır. Bir yerde ‘‘almanın eyisin aylar yer imiş’’ Őeklinde bir söyleyiŐte bulunmuŐtur (Cunbur, 220/3).

Elma kelimesinin kullanıldığı dörtlüklerden bazıları Şunlardır:

*Alma alma yanakları al gibi
Boyu uzar gider selvi dal gibi
Seherde açılan gonca gl gibi
Sandım kan damlamıŐ karın üstüne*

(Fuat, 37/3)

Şair burada, sevgilin yanağını renginden dolayı elmaya benzetmektedir. Elma Şiirlerde yaygın olarak aynı benzetme yönüyle kullanılmıştır. Bazı ifadelerde elma ile sevgilin göğsü ima edilmiŐtir.

Bir ift bülbül geldi konuğu emene

¹⁰ Bahaeddin Ögel, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1991, C. 2, s. 280, 281.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008*

*Başı yeşil ayakları kırmızı
Bal akıyor lisanından lebinden
Al yanakları alma gibi kırmızı*
(Cunbur, 92/1)

*Sıdk ile baktım da güzelin genci
Ağzının içinde dişleri inci
Al Yusuf alması Aydın turuncu
Güzelin kıymatın bilmeli*
(Cunbur, 111/3)

Ayva ve Turunc

Divan şiirinde ayva, sevgilinin göbeği veya çenesine benzetilirken¹¹ Karacaoğlan bunlardan farklı olarak sevgilin göğüslerini ayvaya benzetmiştir. Aynı unsur, turunca da benzetilerek şiirlerde genelde ayva ile birlikte kullanılmıştır:

*Taramış zülfünü açmış aynını
Eğmiş kametini bükmüş boynunu
Ayva turunç mekan tutmuş boynunu
Kokar güller gibi teri mi bilmem*
(Cunbur, 265/3)

*Niçin ah idersin divane gönül
Sana da bulunur ilde neler var
Ayva m'istedin turunç mu yoksa nar
Sökünsün güzeller gülde neler var*
(Cunbur, 244/1)

*Gam çekme halına divane gönül
Sana da bulunur ilde neler var
Ayva mı eksik turunç mu yoksa nar
Sun elini beri dalda neler var*
(Cunbur, 154/1)

Bir dörtlükte elma, ayva, turunc, nar birlikte kullanılmıştır.

*Benim yarım şu dünyada birinci
Aklımı başımdan aldı görüncü
Almayı, ayvayı, narı, turuncu*

¹¹ A. Sırrı Levend, *Divan Edebiyatı*, Enderun Kitabevi, İstanbul 1984, s. 403, 404.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008*

Dördünü götüren dal incinir mi ?

(Cunbur, 267/2)

Şair, kullanımından farklı olarak yüzünün sararmasını, divan edebiyatında da söylenildiği Şekilde, “benzime ayva gazeli düştü” Őeklinde ifade etmiştir:

Aklım aldın gözlerini süzeli

Benzime düşmüştür ayva gazeli

Sana derim behey adam güzeli

İki leblerinden bir yanağından

(Cunbur, 500/3)

Kiraz

Sevgilinin dudağı ve ağzı renk açısından kiraza benzetilerek Őiirde kullanılmış; sultanî kiraz türüne işaret edilerek Őiirde yer almıştır.

Gelinin yüzünde ipek duvaklar

Hani adadığın bunca adaklar

Sultanî kiraza benzer dudaklar

Kirazlar da yetişmiş devşirindi

(Cunbur, 160/2)

İki kuş geldi de konu cerene

Başı yeşil ayakları kırmızı

Çiğ düşürmüş nişanına teline

Ağzı kiraz, dudakları kırmızı

(Cunbur, 195/1)

Alma, ayva, nar ve kiraz aynı mısrada birlikte kullanılmıştır.

Karac'Oğlan der ki: Bahçana girdim

Domurcuk güllerin goncasın derdim

Sevdiğim göğsünde dört nişan gördüm:

Bir alma, bir ayva, bir nar, bir kiraz

(Cunbur, 286/3)

Portakal

Sevgilinin yüzü rengi yönüyle portakala benzetilerek Şiirlerde kullanılmıştır.

Karacaoğlan berkçe yapış sen dalda

Ben seni severim ta can u dilde

Yüzlerin portakal irengin gülde

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/5 Fall 2008

Dünyada bulunmaz düşün sürmeli
(Cunbur, 159/4)

Şeftali

Dinle dilber dinle sanadır sözüm
Dost yanında kıymatımız yok bizim
İnsafa gel bir çift şeftali lazım
Gece gündüz hayalinle gezene
(Cunbur, 260/4)

Hurma

Şiirlerde hurma çok sık olarak geçmemekle birlikte şair, kendisini sevgilin ağzında hurma olarak hayal etmiştir:

Yâr yolunda burma olsam
Yedikleri hurma olsam
Alçım alçım sürme olsam
Yar kaşına sürse beni
(Cunbur, 403/2)

Deniz kenarında biten hurmalar
Siyah yüzüm mah yüzüne burmalar
Gökyüzünde katarlanmış turnalar
Onlar da çığırışır baz gel deyi deyi
(Cunbur, 54/3)

Nar

Nar meyvesi de şiirlerde rengi ve şekil özelliği dolayısıyla sevgili ile ilgili güzellik unsurlarının benzetme ve imajlarında kullanılmıştır:

Elimden aldırırım telle Hatça'yı
Sarrafta da bilir altun akçayı
Dolandım gezdim ben bağı bahçayı
O dosta yiyecek nar bulamadım
(Cunbur, 82/2)

O kiraz dudaklar nar gibi yüzler
Kız beni anlıyor sendeki gözler
Çok olur güzelde noktali sözler
Bu zülûf gerdana az kara gözlüm
(Cunbur, 415/2)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*
Volume 3/5 Fall 2008

Zerdali, Limon

*Kaz turac olmasa günde yüz serçe
Ya kuzu doldurması nere kaça
Seherden evvel de ekşili paça
Limon bulunmazsa sumak isterim
(Cunbur, 356/9)*

*Bamyayı severim dolma hoş olur
Ballı börek pişer içi boş olur
Hele zerdali yanında hoş olur
Yedikçe karnıma koymak isterim
(Cunbur, 356/6)*

Fındık, Fıstık, Badem

*Karac'Oğlan böyle sandık
Ağız fincan burun fındık
Billur gibi beyaz pambuk
Beyaz gövden kar mı yoksa
(Cunbur, 377/5)*

*Geliyor nazlının göçü
Tel tel olmuş ipek saçı
Fındık, fıstık, badem içi
Çerez olmuş memeleri*

Alıç, Üzüm

Alıç Doğu Anadolu'da bir dağ yemişı olarak toplanıp yenir. Beyaz, sarı ve kırmızı olmak üzere çeşitli renkleri bulunmaktadır. Türklerin eskiden beri bildiği ve yediği meyvelerdendir.¹²

*Bizim ilde üzüm olur alc olur
Sızılaşıır boz kurtları aç olur
Bir yığıide emmi demek güç olur
Bir kız bana emmi dedi neyleyim
(Cunbur, 477/3)*

Sadık Kemal Tural'ın tespitiyle, her sosyo - kültürel yapı tarihi bakımından, varlığı bilinen bir

¹² Bahaeddin Ögel, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1991, C. 2, s. 279.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008*

toplumda bir mekânda oluşmuş bulunan özel bir hayat alanıdır. Edebî eser, bir ferdin benliğini, kimliğini ve kişiliğini yansıtır gibi görünmekle beraber sosyo - kültürel hayat alanının tercih ve tepkilerinden meydana gelen özel bir kompozisyonudur.¹³

Karacaoğlan'ın kullandığı imajların tespiti yapılarak sınıflandırıldığında şiirlerindeki meyvelerle ilgili imaj, istiare, sembol ve benzetmelerin yoğun olduğu görülmektedir. Bu da şairin ilgi alanı ve gözlemleri ve hadiselerle bakış açısıyla ilgili ipuçları vermektedir.

Freud'a göre sanatçı esasen içgüdüsel tatminden vazgeçmek zorunda kalmayı kabul edemediği için gerçeklikten yüz çeviren, sonra da bir fantezi dünyasında cinsel istek ve tutkularının oyununa tam bir serbestlik veren kişidir. Fakat o bu fantezi dünyasından gerçekliğe dönen bir yol bulur; kendine özgü yetenekleriyle fantezilerini yeni bir çeşit gerçeklik biçimine sokar. İnsanlar da bunları yaşanan hayat üzerine yapılmış değerli yorumlar (reflection) gibi kabul ederler.¹⁴

Bir şairin imajlarını toplamak ve bunları tabiat, sanat, sanayi, fizikî bilimler, sosyal bilimler şehir ve köy diye sınıflamak suretiyle, onun ilgi alanlarının bir haritası çıkarılıp bunların nasıl bir ağırlığa sahip olduğu ortaya konabilir. Fakat şairi istiare yapmaya sevkeden tema ve nesnelere - kadınlar din ölüm vb.- de sınıflandırılabilir. Ama bundan daha anlamlı olanı geniş bir çerçevede istiare varlığının neyin yerini tuttuğunu, şairin ruhunda neyi karşıladığını bulup gösterebilmektir.¹⁵

Karacaoğlan'ın meyvelere yüklediği anlamlarla, tabiatta varolan unsurları şiirlerinde başarılı bir şekilde kullandığı söylenebilir. Şair için tabiattaki her unsur bir ilham kaynağı ve çağrışımlar için bir malzemedir. Halk şairin şiir ve hayal dünyasında ise bu durumla tabii olarak daha sık karşılaşılır. Bütün bu benzetmeler değerlendirilirken yaşanan dönemin sosyal şartları ve

¹³ Şükrü Elçin, *Türk Edebiyatında Tabiat*, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1993, s. 3.

¹⁴ Şükrü Elçin, *Türk Edebiyatında Tabiat*, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1993, s. 63.

¹⁵ Rene Wellek, A. Varren, *Edebiyat Teorisi*, çev. Ö. Faruk Huyugüzel, Akademi Kitabevi, İzmir 1993, s. 182.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/5 Fall 2008

Karacaoğlan'ın psikolojisi iyi tahlil edilebilirse toplumun *sosyo kültürel kompozisyonu* daha net ortaya çıkarılabilir.

KAYNAKÇA

- CUNBUR Müjgan, *Karacaoğlan*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1985.
- ELÇİN Şükrü, *Türk Edebiyatında Tabiat*, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1993.
- ERGUN Sadeddin Nüzhet, *Karacaoğlan*, İstanbul.
- FUAT Memet, *Karacaoğlan*,Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1995, s. 27.
- KARAER Mustafa Necati, *Karacaoğlan*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1988.
- KÖPRÜLÜ M. Fuat, *Türk Saz Őairleri*, Ankara 1962.
- LEVEND A. Sırrı, *Divan Edebiyatı*, Enderun Kitabevi, İstanbul 1984.
- ÖGEL Bahaeddin, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1991, C. 2.
- RAYMAN Hayrettin, *Karacaoğlan'ın Şiirlerinde Ahenk*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1996.
- SAKAOğLU Saim, *Türk Dili Dergisi*, *Halk Őiri zel Sayısı*, S. 445-450, Ankara 1989.
- WELLEK Rene, A. Varren, *Edebiyat Teorisi*, ev. . Faruk Huyugüzel, Akademi Kitabevi, İzmir 1993.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008*